

Tytuł zestawu: **Pragnienie niemożliwego***

„Arka Ellen”, „Czarna zjeżdżalnia”, „Hollywood”, „Żelazne kółka”, „Gazowa wróżka”

Grupa wiekowa: 12+

Słowa kluczowe: rodzina, rodzeństwo, strata, śmierć, żałoba, wspomnienia, tęsknota, pogodzenie ze stratą, emocje, rówieśnicy, tęsknota, choroba, wyobrażenia, nastolatki, show biznes, media, marzenia o sławie, emigranci, wielokulturowość, tolerancja, osamotnienie, ubóstwo, bieda, szkoła, prześladowania rówieśnicze, dojrzewanie, poszukiwanie tożsamości

Wiadomość: Poniżej granicy skrajnego ubóstwa żyje ponad 2 miliony Polaków. W 2020 r. przybyło ich 400 tysięcy, w tym 100 tysięcy stanowią dzieci. Ponad dwa razy więcej osób niż w wypadkach drogowych ginie w Polsce z powodu rozpaczy.

Szlachetna Paczka jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych programów społecznych w Polsce. Działa od 2001 r. i wbrew pozorom nie zajmuje się robieniem paczek. **Paczka jest oparta na pracy z darczyńcami i wolontariuszami.** To oni pomagają rodzinom w potrzebie. **Wolontariusze szukają rodzin i pracują z nimi. Darczyńcy przygotowują dedykowaną pomoc. Szlachetna Paczka tworzy rozwiązania, dzięki którym konkretny człowiek może pomagać konkretnemu człowiekowi zmagającemu się z trudnościami.**

Proponowane tematy do rozmowy/omówienia:

- Jak radzić sobie ze stratą kogoś bliskiego?
- Metody na stres.
- Szacunek należy się wszystkim.

Powiązanie z podstawą programową:

Język polski, klasy IV–VI

1. Kształcenie literackie i kulturowe.

Uczeń/uczennica:

- określa tematykę i problematykę utworu;
- wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne i elementy wiedzy o kulturze;
- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach;
- wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohatera.

2. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń/uczennica:

- rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych;

- wyodrębnia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego (scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka); wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego);
- odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia;
- świadomie i z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.

3. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie.

Uczeń/uczennica:

- tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie;
- tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.

Język polski, klasy VII–VIII

1. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń/uczennica:

- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury;
- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych

Geografia, klasy IV–VIII

1. Krajobrazy świata: wilgotny las równikowy i las strefy umiarkowanej, sawanna i step, pustynia gorąca i lodowa, tajga i tundra, śródziemnomorski, wysokogórski Himalajów; strefowość a piętrowość klimatyczno-roślinna na świecie.

Uczeń/uczennica:

- przedstawia główne cechy i porównuje poznawane krajobrazy świata oraz rozpoznaje je w opisach, na filmach i ilustracjach;
- rozpoznaje rośliny i zwierzęta typowe dla poznawanych krajobrazów;
- prezentuje niektóre przykłady budownictwa, sposobów gospodarowania, głównych zajęć mieszkańców poznawanych obszarów;
- identyfikuje współzależności między składnikami poznawanych krajobrazów i warunkami życia człowieka.

2. Wybrane problemy i regiony geograficzne Ameryki Północnej i Południowej: rozciągłość południkowa i ukształtowanie powierzchni; północna granica upraw i lasów w Kanadzie; cyklony i powódzie w Ameryce Północnej; problemy zagospodarowania Amazonii; sytuacja

rdzennej ludności; slumsy w wielkich miastach; megalopolis; Dolina Krzemowa jako przykład technopolis; znaczenie gospodarcze Stanów Zjednoczonych w świecie.

Uczeń/uczennica:

– ocenia sytuację rdzennej ludności i wyjaśnia przyczyny zanikania kultur pierwotnych na przykładzie Ameryki Północnej lub Południowej.

Wychowanie do życia w rodzinie, klasy IV–VIII

1. Rodzina.

Uczeń/uczennica:

- rozumie, jakie miejsce zajmuje rodzina w społeczeństwie;
- wyjaśnia miejsce dziecka w rodzinie i jej rolę dla niego: w fazie prenatalnej, podczas narodzin, w fazie niemowlęcej, wczesnodziecięcej, przedpokwitaniowej, dojrzewania, młodości, wieku średniego, wieku późnego;
- potrafi komunikować swoje uczucia i budować prawidłowe relacje rodzinne;
- wie, jak okazać szacunek rodzeństwu, rodzicom i dziadkom oraz docenić ich wkład w życie rodzinne; potrafi wymienić, za co i w jaki sposób można wyrazić im wdzięczność;
- rozumie, na czym polega odpowiedzialność wszystkich członków za atmosferę panującą w rodzinie; wie, jak komunikować uczucia, wyrażać pamięć, składać życzenia z okazji ważnych rocznic rodzinnych, imienin, urodzin, Dni Matki, Ojca, Babci i Dziadka, być uprzejmym i uczynnym każdego dnia;
- przyswaja wartości i tradycje ważne w rodzinie, w tym wspólne świętowanie, organizację i przeżywanie wolnego czasu.

2. Dojrzewanie.

Uczeń/uczennica:

- rozpoznaje zmiany fizyczne i psychiczne; zauważa i akceptuje zróżnicowane, indywidualne tempo rozwoju;
- zna kryteria dojrzałości biologicznej, psychicznej i społecznej;
- wskazuje różnice w rozwoju psychoseksualnym dziewcząt i chłopców;
- omawia problemy wieku młodzieńczego i sposoby radzenia sobie z nimi;
- rozumie, jak budowane są relacje międzyosobowe, wyjaśnia ich znaczenie w rozwoju społeczno-emocjonalnym; potrafi przedstawić istotę: koleżeństwa i przyjaźni, sympatii młodzieńczych, pierwszych fascynacji, zakochania, miłości; zwraca uwagę na potrzebę i wartość wzajemnego szacunku, udzielania pomocy, empatii i współpracy;
- uczestniczy w podziale obowiązków; korzysta z pomocy innych i sam jej udziela; potrafi dzielić czas pomiędzy pracę i rekreację; wie, jak tworzyć atmosferę świętowania;

– przedstawia rolę autorytetów w życiu człowieka, wymienia osoby uznane za autorytety przez innych i siebie.

Propozycja zadania dla dzieci/uczniów

Znajdź w swoim otoczeniu kogoś, kto jest w trudnej sytuacji, kogo dotknął los, i pomyśl, jak mógłbyś mu pomóc. Pamiętaj, że nie zawsze ludzie potrzebują pomocy materialnej, może to też być wsparcie innego rodzaju: opieka, sprzątanie, zrobienie zakupów, potowarzyszenie w samotnej chwili itp.

Bibliografia/netografia dla nauczycieli i rodziców

Katarzyna Burda (rozmowa z Łukaszem Ługowskim), „Mądrzy dorośli, dobre dzieci”, „Newsweek”, 3.05.2010, <https://www.newsweek.pl/wiedza/madrzy-dorosli-dobre-dzieci/hht20f2>.

Hanna Gill-Piątek, Henryka Krzywonos, ilustracje: Anna Pluta, „Bieda. Przewodnik dla dzieci”, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2010, https://issuu.com/krytykapolityczna/docs/bieda_przewodnik.

* Niniejszy zestaw odnosi się do trudnych, ale ważnych tematów w życiu dorastającego człowieka. Podejmowane przez twórców tematy konfrontują młodych bohaterów i bohaterki ze światem i problemami na miarę dorosłych: chorobą w rodzinie, śmiercią, żałobą, ubóstwem, problemami związanymi z pracobolizmem i nieumiejętnością okazywania uczuć i emocji przez rodziców i innych ludzi. Warto o tym wcześniej wspomnieć uczniom, nie obawiając się protestu z ich strony. Młodzi ludzie często nie mają okazji porozmawiać o ważnych tematach w swoich domach. Często sami noszą ciężar kłopotów rodziców i wydarzeń, które dzieją się wokół nich. Jeśli po powrocie z kina i dyskusji z uczniami pojawi się ważna kwestia, którą jako nauczyciele/rodzice uznamy za trudną do rozwikłania przez nas, warto zwrócić się o pomoc do szkolnego pedagoga/psychologa.